

10 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών

Η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ την 10^η Δεκεμβρίου 1948 υπέγραψε την Οικουμενική Διακήρυξη για την προστασία και διαφύλαξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στα 30 άρθρα της εν λόγω Διακήρυξης επισημαίνονται βασικά Δικαιώματα του ανθρώπου όπως πολιτική ισότητα, ισονομία και δίκαιο με ιδιαίτερη έμφαση τη διαφύλαξη των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών κάθε Κράτους. Είναι προφανές ότι η Οικουμενική Διακήρυξη του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα εμπνέει τις σύγχρονες «πολιτισμένες» κυβερνήσεις να λειτουργήσουν με πνεύμα αξιοπρέπειας, ελευθερίας δίχως πολιτικές, θρησκευτικές, κοινωνικές ή φυλετικές διακρίσεις, αλλά μεταξύ τους όλοι οι άνθρωποι οφείλουν να συμπεριφέρονται με αδελφοσύνη και αρμονική συνύπαρξη, δικαιοσύνη, κοινωνική αλληλεγγύη. Ιδιαίτερα στην εποχή μας οι διαφορετικοί σε πολιτισμικά πρότυπα λαοί θα πρέπει ν' αναθεωρήσουν τη συγκρουσιακή ιδεολογία της κοινωνικής επιρροής που τους διέπει προκειμένου να υπερισχύσει ο ισχυρότερος, αντιθέτως πρέπει να αξιοποιήσουν στοιχεία ενώσεως των πολιτισμικών προτύπων, βασιζόμενων στο σεβασμό όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του πολίτη.

Η 10^η Δεκεμβρίου έχει καθιερωθεί από τον ΟΗΕ ως η Παγκόσμια Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Διεθνούς Αμνηστίας, τα δε 30 άρθρα της Διακήρυξης καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δικαιωμάτων με το σκεπτικό όλοι οι λαοί και τα έθνη να ζουν ελεύθεροι, να έχουν δικαίωμα στην ειρήνη, την ανάπτυξη, τον σεβασμό του ανθρώπου στον άνθρωπο.

Η Διακήρυξη έγινε παγκόσμιο κτήμα σε μια εποχή που η ανθρωπότητα ήταν ακόμη συγκλονισμένη από την ανείπωτη φρίκη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Υπήρξε η πρώτη Παγκόσμια δήλωση ότι κάθε άνθρωπος έχει αναφαίρετα δικαιώματα και αξιοπρέπεια, τα οποία του στερούν οι πολεμικές συρράξεις, εξαθλιώνοντας τον. Ο «πολιτισμός» σήμερα εξελίσσεται ραγδαία, οι επιστήμες του Ανθρώπου, η ιατρική και η τεχνολογία η τεχνητή νοημοσύνη προχωρούν αλματωδώς. Παρά την πρόοδο της Επιστήμης σε ορισμένα κράτη του Τρίτου Κόσμου αιωρείται η φρίκη και η δυστυχία των πολεμικών συρράξεων (Καραφωτιάς 2008). Ο ΟΗΕ και οι εμπνευστές του απέτρεψαν έναν Γ΄ Παγκόσμιο Πόλεμο υπερασπίζοντας τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους,

ανεξαρτήτου φυλής, θρησκειώματος, εθνικότητας, φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Το έργο των Ηνωμένων Εθνών είναι ανθρωπιστικό και πολυποίκιλο, με τους διαμεσολαβητές να φέρνουν στο τραπέζι της Ειρήνης, τις αντίπαλες χώρες, παρεμβαίνοντας επίσης με θετικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα σε ορισμένες περιπτώσεις μαζικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Ρήγα, 2008).

Ακολούθησαν άλλα δύο Διεθνή Σύμφωνα, το 1966, που αφορούν στα Ανθρώπινα Δικαιώματα: α) Οικονομικά, Κοινωνικά, Πολιτιστικά, β) Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα, με σκοπό την προστασία των ατόμων και των ομάδων από την πολιτική και οικονομική βία.

Μεταξύ των συμβάσεων που υπογράφονται για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ορισμένες αφορούν στη Γυναίκα και το παιδί. Στο πεδίο των δράσεων από το 1968 μέχρι το 1995 εντάσσονται και οι δράσεις της UNESCO στον τομέα της Εκπαίδευσης και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα υπό τον τίτλο «Δεκαετία Εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα» (1995-2004), δράσεις οι οποίες συνεχίζονται μέχρι σήμερα μ' ένα νέο κύκλο, το Παγκόσμιο Πρόγραμμα για την Εκπαίδευση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Τζιτζικώστα 2008).

Μεταξύ των 26 ιδρυτικών κρατών-μελών (1-1-1942) που υπέγραψαν τη Διασυμμαχική Διακήρυξη εντάσσεται και η Ελλάδα. Το κάθε κράτος-μέλος, αναπτύσσει τις δικές του δραστηριότητες και ιδρύει τον δικό του Σύνδεσμο Ηνωμένων Εθνών, όπου σήμερα αριθμεί πάνω από 100 χώρες. Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών ιδρύθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 1946, συμβάλλοντας όπως και τα άλλα κράτη-μέλη στη διάδοση των ιδεωδών του ΟΗΕ στην Ελλάδα και Διεθνώς, ιδιαίτερα σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο της διασφάλισης της Ειρήνης, της Υγείας, της Παιδείας, της Εργασίας, της βοήθειας των αναξιοπαθούντων και αποκλεισμένων ατόμων και ομάδων. Πρωτεργάτες στην ίδρυση του Ε.Σ.Η.Ε. υπήρξαν επιφανείς επιστήμονες, Ακαδημαϊκοί, κ.ά. (π.χ. ο Ακαδημαϊκός Κων/νος Άμαντος, καθ. Βυζαντινής Ιστορίας, ο Σωκράτης Κουγέας, καθ. Αρχαίας Ιστορίας, ο Ευάγγελος Αβέρωφ-Τοσίτσας, Βουλευτής-Υπουργός, ο Σπύρος Καλογερόπουλος-Στρατής, καθ. Νομικής κ.ά.).

Οι προσωπικότητες αυτές εργάστηκαν μακριά από κάθε πολιτική δράση, για την προώθηση των ιδανικών του ΟΗΕ, με σεμινάρια, έκδοση περιοδικού, τη συμμετοχή τους στις Γενικές Συνελεύσεις της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας των

Συνδέσμων Ηνωμένων Εθνών (WFUNA), στις αντίστοιχες συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου στις Βρυξέλλες και στη Γενεύη, δραστηριότητες οι οποίες συνεχίζονται και από το σημερινό Δ.Σ. του Συνδέσμου και των μελών του Ε.Σ.Η.Ε.

Το 1946 αμέσως μετά την ίδρυσή του ο Ε.Σ.Η.Ε., συγκρότησε τις παρακάτω Επιτροπές, για την υλοποίηση των σκοπών του:

- 1) Επιτροπή Διεθνούς Ασφαλείας
- 2) Εθνικών Διεκδικήσεων
- 3) Ελληνισμού της Διασποράς (Έξω Ελληνισμού)
- 4) Πληθυσμού (Δημογραφικού)
- 5) Ανασυγκρότησης
- 6) Εθνικής Παραγωγής
- 7) Συνεταιρισμών
- 8) Εργατικών Ζητημάτων
- 9) Φιλίας δια των Εκκλησιών
- 10) Επιστημών
- 11) Αγωγής (Εκπαίδευσης και Παιδείας)
- 12) Λαογραφίας και καλλιτεχνίας (Καλών Τεχνών)
- 13) Γραμματείας
- 14) Τύπου και
- 15) Δικαιωμάτων Γυναίκας και παιδιού

(Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων)

Σήμερα ο Σύνδεσμος προσπαθεί και συνεχίζει τις δραστηριότητες των προκατόχων, συνεργαζόμενος με άλλους φορείς σε έργα ειρήνης, φιλίας, υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μετά των συνδεδεμένων με αυτόν ειδικευμένων Οργανώσεων π.χ. τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, εφ' όσον η αείμνηστη Πρόεδρος του Συνδέσμου επί δετή θητεία Μερόπη Βιολάκη – Παρασκευά, είχε υπάρξει και η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Π.Ο.Υ. Επί αρκετά έτη ο Ε.Σ.Η.Ε. εργάστηκε για τα δικαιώματα της τρίτης Ηλικίας (συνέδρια, σεμινάρια, συμμετοχή στη Συνάντηση των Ευρωπαϊκών Συνδέσμων Η.Ε. στη Γενεύη κ.α.), Ε.Σ.Η.Ε. Συνεργάζεται επίσης με την Ύπατη Αρμοστεία των Η.Ε. για τους πρόσφυγες, παίρνοντας μέρος σε διάφορες δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις σχ. με τα δικαιώματα των Μεταναστών, γυναίκας και παιδιού, με την

εκπαιδευτική πολιτική κ.α.), την Αρχιεπισκοπή, το Παρατηρητήριο Διεθνών Οργανισμών και Παγκοσμιοποίησης, το Σύνδεσμο Ηνωμένων Εθνών της Κύπρου, την Παγκόσμια Ομοσπονδία Ηνωμένων Εθνών που εδρεύει στη Ν. Υόρκη, το Σύνδεσμο «Byron», για τον Φιλελληνισμό και τον Πολιτισμό, το Λύκειο των Ελληνίδων (Κεντρικό) και το Ίδρυμα Πολιτισμού και Εκπαίδευσης «Ανδρέας Λεντάκης».

Ο Σύνδεσμος Η.Ε. Ιταλίας, πραγματοποίησε στη Ρώμη τα έτη 2013 και 2014, Διεθνείς συναντήσεις νέων μελών του ΟΗΕ, ηλικίας 18-30 ετών. Ο Ε.Σ.Η.Ε. είχε ενεργό συμμετοχή σε θεματικές αναφερόμενες στην Εκπαίδευση και στις προσομοιώσεις (modeling) .

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμ. Εθνών είναι σε συνεχή επικοινωνία με την Παγκόσμια Ομοσπονδία του Συνδέσμου Ηνωμένων Εθνών, με έδρα τη Νέα Υόρκη (WFUNA), και με τη Διεύθυνση Διεθνών Οργανισμών του ΥΠΕΞ. Συνεργάζεται με τα γραφεία Βρυξελλών και Γενεύης του ΟΗΕ, ενώ ο εκάστοτε Υπουργός των Εξωτερικών είναι και ο Επίτιμος Πρόεδρος του.

Ο Ε.Σ.Η.Ε. είναι ανοικτός και σε άλλες συνεργασίες με φορείς για την προώθηση των αρχών και δράσεών του, σύμφωνα με τα ιδεώδη του ΟΗΕ (εντός των πλαισίων της θέσεως της Χώρας μας σε εθνικά και διεθνή ζητήματα), ιδιαίτερα δε σε θέματα που αναφέρονται στα ανθρώπινα δικαιώματα και την παιδική προστασία από την ανθρώπινη εκμετάλλευση, τις κακοποιημένες γυναίκες, τη φτώχεια, την οικογένεια σε κρίση, τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Οι γυναίκες και τα παιδιά αποτελούν θύματα πολέμων, καταστροφών και προσφύγων σε όλον τον κόσμο.

Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και των παιδιών παραμένουν κρυφές και ανεξέλεγκτες. Κάθε χρόνο, σύμφωνα με στοιχεία της UNICEF περισσότερο από 1 εκατ. βρέφη πεθαίνουν, τα περισσότερα επειδή γεννιούνται κορίτσια, ιδιαίτερο ενδιαφέρον δίδεται στην ενδοοικογενειακή βία και την κακοποίηση των γυναικών και των παιδιών, τόσο μέσα στην οικογένεια όσο στον κοινωνικό τους περίγυρο.

Σε όλο τον κόσμο ιδρύονται γυναικείες οργανώσεις (ΜΚΟ) για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων διαφόρων κοινωνικών ομάδων σε κρίση. Αλήθεια αναγνωρίζεται το έργο τους από τις κυβερνήσεις ή πέφτουν πάνω σ' ένα τείχος αδιαφορίας;

Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αφορά άτομα, ομάδες, το κοινωνικό σύνολο, είναι καθήκον όλων μας να προστατεύονται.

Βιβλιογραφία

- Βιολάκη-Παρασκευά Μ. (2008), Εισήγηση στην Ημερίδα «Οικονομική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ», Πρακτικά Εκδήλωσης 10-12-2007 Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ, Εκδόσεις Μαυρίδη Αθήνα σελ. 7-11.
- Καραφωτιάς Π. (2008), « Ανθρώπινα και Απάνθρωπα Δικαιώματα» στα Πρακτικά idem.10-12-2007, Εκδ. Μαυρίδη σελ. 17-25.
- Μαυρόγιαννης Δ. (2008), Η Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ιστορικές Συνθήκες, Ιδεολογικές και Φιλοσοφικές πηγές στα Πρακτικά idem 10/12/2007, Εκδ. Μαυρίδη σελ. 25-44.
- Ρήγα Α.-Β. (2010), Τα δικαιώματα του παιδιού και η προστασία του, στο Στρογγυλό Τραπέζι του Ε.Σ.Η.Ε. «Τα ανθρώπινα δικαιώματα» Αίθουσα Φ.Σ. ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ Αθήνα.
- Ρήγα Α.Β. (2012), Τα δικαιώματα του παιδιού και η προστασία του: ένα πολύπλευρο κοινωνικό θέμα της εποχής μας στην Επετηρίδα 2012, ΜΑΘΑΡΑ Αθήνα, 247-249.
- Sobéron F. (1998), «Μια μακρά πορεία» στο Courier της UNESCO No 12, Ελληνική έκδοση, σελ. 18-20.
- Ελληνικός Σύνδεσμος Ηνωμ. Εθνών (2005) Καταστατικό Ε.Σ.Η.Ε. (Τροποποιημένο από εκείνο του 1946).

Αναστασία-Βαλεντίνα Ρήγα

Docteur d' Etat, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου

Έφορος του Λαϊκού Παν/μίου της Ετ.Φτ.Λ.

Πρόεδρος Ελληνικού Συνδέσμου Ηνωμένων Εθνών